సబ్బుబిళ్ళ

ఉదయం ఆరు

డాబా మెట్లమీద కూర్చున్న బుజ్జిమనసు పుస్తకం మీద నిలవటంలేదు. రాత్రి జరిగిన సంగతులు గుర్తు కొస్తుంటే దుఃఖం పొంగు కొస్తోంది- తండ్రిపై చెప్పలేనంత ఉక్రోషమూ, కోపమూ కలిగాయి

నాగార్జునాసాగర్ డామ్ చూడాలని తన కెప్పట్నించో కోరిక, పాఠాల్లో చదువుకున్నప్పుడే అక్కడి దృశ్యాన్నంతా మనసులోనే చూసి నిజంగా చూసినట్టు అనుభూతి చెంది ఆనందించాడు అటువంటిది. .. యీ సంవత్సరం బడిపిల్లల విహారయాత్ర అక్కడికి వేయడం తన కెంత ఆనందాన్నిచ్చిందో! ఎంచక్కా బడిపిల్లలతోనూ మాష్టర్లతోనూ హాయిగా వెళ్లి అన్నీ చూడొచ్చనుకున్నాడు. అప్పటికప్పుడే చాలమంది పేర్లిచ్చేశారు కానీ తన విషయంలో జరిగిందేమిటి? తనలోని ఉత్సాహాన్నంతా చల్లార్చేశాడు నాన్న

'యాభై రూపాయలంటే మాటలా ఇప్పుడింటి పరిస్థితి కూడా చాల యిబ్బందిగా వుంది – మరోమారు వెళ్దూగానిలే, అన్నాడు రాత్రి తను అడగ్గానే

'మరోమాటంటే ఎప్పుడు? తమ యింట్లో డబ్బు యిబ్బందిలేని దెప్పుడు?' కోపం, ఉక్రోషం, దుఃఖం అన్నీ ఒక్కమారు ముంచుకొచ్చాయి రాత్రంతా అమ్మ పక్కలో పడుకుని ఏడ్చాడు

అమ్మ ఏవేవో చెప్పింది 'పెద్దవాడవౌతున్నావు గదా నువ్వు యింటి పరిస్థితులు ఆలోచించాలి మరి. నాలుగువేళ్లూ నోట్లో కెళ్లడమే కష్టమైపోతున్న రోజులివి – ఇటువంటివన్నీ మనలాంటి వాళ్లకు కాదమ్మా' అంది. అమ్మ మాటలేవీ తను వినదల్చుకోలేదు – నాన్న చాలీచాలని జీతం; పెరిగిపోతున్న యింటి ఖర్చులూ, [illegible] యిబ్బందులూ.... యివన్నీ చెప్పి తనకు నచ్చజెప్పాలని చూసింది అమ్మ –

ఏమైతేనేం తనతోటి పిల్లల్లో వున్న సంతోషం తనలో లేకుండా చేశారు. తమకు డబ్బులేకపోవడం నాన్న అసమర్థతకు నిదర్శనం కాదా అన్పిస్తుంది-

బుజ్జి చేతిలోని పుస్తకంలోని కాగితాలు గాలికి రెపరెపలాడాయి. ఎంత ప్రయత్నించినా దృష్టి లెక్కల మీదికి మళ్లటంలేదు.

రోడ్డు మీదేదో స్కూటర్ వెళ్లిన శబ్దమైతే మెడలు రిక్కించి చూశాడు – స్కూటర్‌మీద రాజేష్‌గాడూ వాళ్లనాన్నా అప్పుడే ట్రిమ్‌గా తయారైపోయి వాళ్లనాన్న వెనకాల కూర్చొని ప్రైవేటుకి కాబోలు వెళ్లిపోతున్నాడు

వెళ్లిపోతున్న వాడల్లా బుజ్జిని చూసి చెయ్యూపి టాటా కూడ చెప్పేడు బుజ్జికి రాజేష్‌ని చూస్తే నిజంగానే యీర్ష్య కలిగింది – వెధవ ఆ స్కూల్ డ్రస్‌లో ఎంత బావుంటాడనీ! లేత నీలం చొక్కా, నేవీ

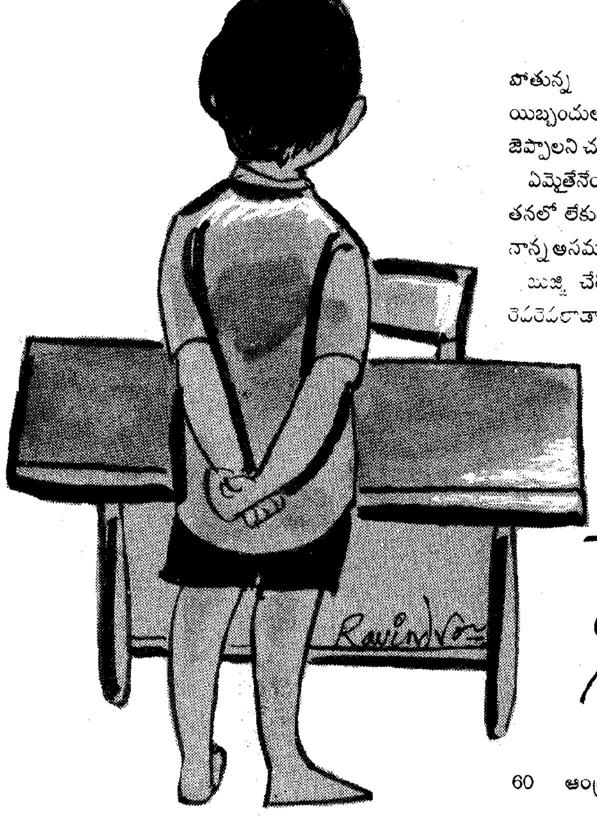

–ఆదూరి వెంకట సీతారామమూర్తి

బ్లూ నిక్కరూ, చారల టై, బూట్లూ.... అచ్చం దొరబాబులా వుంటాడు. దానికి తోడు రెండు భుజాలకీ తగిలించుకునే పుస్తకాల సంచి, అందమైన వాటర్ బాటిలూ –

రాజేష్‌తో పోల్చుకుని తనకుతానే జాలిపడ్డాడు బుజ్జి. తనకున్నవి మూడు జతల బట్టలు. అంతే. చెప్పులు కొనుక్కుని ఎన్నాళ్ళయిందో గుర్తేలేదు కాస్త గట్టిగా పాదం మోపితే పుటుక్కున తేగి వూర్కుంటుంది. దానికోసం ఎప్పుడూ మొలతాడుకి పిన్నీసు రడీగా వుండాల్సిందే! ఇక పుస్తకాలు చూస్తే ఒకటుంటే ఒకటుండదు-

'ఒరే బుజ్జీ. ఎక్కడున్నావురా. ఆ లెక్కలేవో చేయడం అయితే రా. స్నానం చేద్దూగాని' లోపల్నించి అమ్మ కేక విన్పించింది. అయినా సరె సమాధాన మివ్వకుండా అలాగే కూర్చున్నాడు బుజ్జి.

'ఇక్కడే వుండి మాట్లాడవేం? అమ్మ పిలుస్తోందిరా స్నానంచేసి వస్తే చద్దన్నం పెడుతుందిట వెళ్ళు' అంటూ వచ్చింది చిన్నక్క.

చన్నీళ్ల స్నానం; చద్దన్నం అన్ని కాలాల్లోనూ అదే! ఆరోగ్యంట.... ఆరోగ్యం! రాజేష్ ఎప్పుడూ వేన్నీళ్ల స్నానమే చేస్తాడట. లేవగానే బోర్నవిటానో బూస్టో తాగి, బడికెళ్లే ముందు టిఫిన్ చేస్తాడట –

'ఎన్నిసార్లు పిలవాలిరా బాబూ. కదలవేం? అవతల పొద్దెక్కిపోతోంది. మడి కట్టుకోవద్దూ' లోపల్నించి అమ్మే వచ్చింది.

'ఫ్ ... వర్కు యింకా వుండిపోయిందే' విసుగ్గానే అన్నాడు.

'తర్వాత చేసుకుందూగాని లేరా.

అయిష్టంగానే కదిలాడు బుజ్జి. వెళ్లి, టావులేని బాత్రూంలోకి దూరి దడేల్మని తలుపేసుకున్నాడు – నీళ్లగొలెంలో చెయ్యిపెడితే చలిగా వున్నట్లనిపించింది. ముక్కాలిపీటమీద కూర్చొని ఆకాశంవంక చూశాడు- ఆకాశం నీలంగా ఎంత బావుందో. లేత ఎండలో హాయిగా స్వేచ్ఛగా దూది మబ్బుల మధ్య ఎగురుతున్నాయి రెండు పక్షులు, బుజ్జి ఆలోచనలు ఎక్కడెక్కడికో పోయాయి.

'ఏం చేస్తున్నావురా లోపల... అయిందా స్నానం' మళ్లీ అమ్మ కేక-

లేచి, బద్ధకంగా వొళ్ళు విరుచుకుని, కళ్ళు మూసుకుని మొదటి చెంబు నెత్తిమీద దిమ్మరించుకున్నాడు. చలి అన్పించినా ఆ వెంట వెంటనే మరి నాలుగు చెంబులు పోసుకుని సబ్బుకోసం గూట్లోకి చెయ్యి చాపేడు. ఆరోజే కాగితం వుడదీసి పెట్టిన సబ్బే అయినా దాన్ని చూసి నీరుగారిపోయాడు. తమ దరిద్రమంతా ఆ సబ్బులోనే కన్పించింది బుజ్జికి.

రాజేష్ యింట్లో ఎప్పుడూ సాండిల్ సబ్బులూ, విదేశీ సబ్బులూ వాడతారట.

విదేశీ కాదుగదా స్వదేశీ సబ్బుల్లోనే మంచివి కొనరు తమ ఇంట్లో ఎప్పుడూ ఆ ఎఱ్ఱ సబ్బే – అదే ఆరోగ్యంట – నలుగురున్న యింట అటొస్తాయి అంటుంది అమ్మ. సామాన్లు తనే తెస్తాడు. ఏం లాభం? ఎప్పుడూ కొననివ్వరు – ఈ మారు ఏదోలా ఓ మంచి సబ్బు. తన కిష్టమైన సబ్బు కొనెయ్యాలి అనుకున్నాడు బుజ్జి – ఎందుకో అన్ని విషయాల్లోనూ తను సర్దుకోవడమే అవుతోంది

స్నానం చేసొచ్చేక, కొంకీకున్న చొక్కాలాగును చూస్తే డోకొచ్చింది. నలిగి, మాసిపోయి వున్నాయవి – రాజేష్‌గాడి ఇస్త్రీ టెరికాటన్ బట్టలతో పోల్చుకున్నాడు – అంతే! వాటి నక్కడే గిరవాటు పెట్టి నెమ్మదిగా బట్టల పెట్టె మూత తెరిచాడు – గలేబులూ, తువ్వాళ్ళూ, చిన్నక్క బట్టలూ, తనబట్టలూ ... అన్నీ అందులోనే. . చిందరవందరగా వున్నాయి

మానవ నైజం

ఏమీ లేదన్న
నిజం కంటే
ఏదో ఉన్నదన్న అబద్ధాన్ని
నమ్మడంలో
ఆసక్తి చూపడం
మానవ నైజం!

జి. జానకిరామ్

ఉన్న వాటిల్లో కాస్త కొత్త జత తీసివేసుకున్నాడు – అవి ఆర్నెల్ల క్రితం పుట్టిన్రోజుకి కుట్టించుకున్నవి.

'ఒరే ఒరే బుజ్జీ కొట్టుకెళ్లి ఓ అరకేజీ వంకాయలూ ఓ పావుకేజీ చింతపండూ తీసుకురావురా' అంటూ గదిలో కొచ్చింది అమ్మ – ఆ వెనకే నాన్న.

"అదేంటీ అవి వేసుకున్నావ్. స్కూలికి ఆ బట్టలెందుకూ' అన్నాడు నాన్న 'స్కూలుకి ఎప్పుడూ శుభ్రమైన బట్టలే వేసుకోవాలిగాని, షోకైనవి వేసుకోకూడదు – తెల్సా – ఎక్కడికేనా వెళ్లేప్పుడు నీ యిష్టం వచ్చినవి వేస్కోవచ్చు.! అన్నాడు. తిరిగి –

'పోన్లెస్తురూ – ఎన్నాళ్ళు దాస్తాడూ. పొట్టి అయిపూరుకుంటాయి – యిప్పుడా నియమా లెవరు పాటిస్తున్నారూ' అంది అమ్మ

'బావుందే – నువ్వూ వాడికిలాగే మప్పు –' అన్నాడు నాన్న.

'పోనీ.... వేసేసుకున్నాడుగా యీసారికి కానీండి' అంది అమ్మ ఏ కళనున్నాడో నాన్న వూరుకున్నాడు – లేకుంటే విప్పించి పెట్లో పెట్టించే వాడే!

అమ్మ యిచ్చిన డబ్బులూ సంచీ తీసుకుని బయల్దేరేడు బుజ్జి 'వంకాయలు మంచివి తీసుకు రారా' హెచ్చరించింది అమ్మ మూతి మూడొంకర్లు తిప్పేడు బుజ్జి. 'ఒరేయ్. అందులోనే ఓ బ్లేడు కూడ తీసుకురా' పురమాయించేడు నాన్న –

ఇలాంటి బజారు చేయడమంటేనే చిరాకు బుజ్జికి ఎప్పుడు ఏది అయిపోతే అప్పుడే బజారు అత్యవసర వస్తువులు కూడ నాలుగైదు రోజులకు సరిపడా తెచ్చుకొడానికి వీలుండదు ఎంచేతో.

చిరాగ్గానే గుమ్మందాటేడు బుజ్జి –

దారి పొడుగునా ఆలోచనలే. తన యీడు పిల్లలందరికంటే తను ఏదో విధంగా తక్కువగానే వున్నాడనిపించింది – కారణాలేమైనా అది మాత్రం సహించలేకుండా వున్నాడు బుజ్జి ముఖ్యంగా కనీస కోర్కెలు కూడ తీరకుండా వుంటే బాధకాదూ?

చిన్నప్పుడు కష్టాలుపడి, చదువుకుని గొప్పవారైన దేశ నాయకుల, సైంటిస్టుల జీవిత కథలు నాన్న చెప్పినవి గుర్తొచ్చి, రేపొద్దున్న తను గొప్పవాడైతే తనలాంటి పిల్లలందరిలో వున్న అసంతృప్తిని పోగొట్టాలనుకున్నాడు – కానీ అదెలా సంభవమో వూహించలేక పోయాడు

తల్లికి కూరల సంచీ అందించి, చద్దన్నం తిని మళ్లీ లెక్కల పుస్తకం తీసుకుని బయటకొచ్చాడు మెడమెట్ల మీద ఎండ పడుతోంది మెట్లక్రింద నీడలో గచ్చుమీద కూర్చుని పుస్తకం విప్పేడు మళ్లీ మనసు విహారయాత్ర మీదికే పోయింది-

ఏదో వింత పిట్ట అరచినట్టై తలెత్తి పారిజాతం చెట్టు వంక చూశాడు బుజ్జి – చెట్టు నిండా విరబూసిన పూలు! గాలికి కదిలి ఒకటీ ఒకటీ నేలమీదికి రాలిపోతున్నాయి. క్రిందంతా నేల కనబడకుండా పరచినట్లు పూలు! ఆ పారిజాతం చెట్టు చిన్నకొమ్మల మీద ఎగురుతూ అరుస్తున్నాయి రెండు చిన్న పిట్టలు – పిచ్చుకలాగే వున్నా అంతకంటే చిన్నవీ, రంగు రూపంలో కాస్త విభినమైనవీ- వాటిని చూస్తే ఎంతో సంతోషమనిపించింది బుజ్జికి. హాయిగా స్వేచ్ఛగా; బాధల్లేకుండా వున్నాయి. 'పక్షి బ్రతుకే బ్రతుకు' అనుకున్నాడు.

ఇంతలో వీధి గేటు దగ్గర ఎవరో తచ్చాడుతున్నట్లయి అటు చూశాడు బుజ్జి ఎదురింటి వాళ్లకి పాలుపోసే కుర్రాడు – నవ్వుతూ కన్పించాడు! 'బాబూ ఓ రెండు గులాబిపువ్వు లివ్వరా' – అడిగాడు – బుజ్జి గులాబి మొక్క వంక చూశాడు ఆరేడు పువ్వులున్నాయి. అయితే మాత్రం 'మేం మొక్కలు పెంచుకొంటున్నది నీకు పువ్వులివ్వడానిక్కాదు వెళ్ళు' అన్నాడు కోపంగానే – మొక్కకున్న పువ్వుల్ని తెంపితే ఎందుకో సహించలేడు తను.

'అమ్మగార్నడగండి బాబూ' అంటున్నాడు వాడు –

'ఎవర్నీ అడక్కర్లేదు. యివ్వం వెళ్ళు' గసిరేశాడు.

వాడనుకొన్నది నిజమే – ఇంట్లో ఎవర్నడిగినా లేదనకుండా ఏదో పువ్వులిచ్చి పంపుతారు.

'ఎవరి మీదరా ఆ కేకలూ' అంటూ వచ్చింది చిన్నక్క

'రంగడు – పిల్లల సినిమా ఏదో వచ్చిందట – రమ్మంటున్నాడు' కావాలనే అబద్ధమాడేడు

'పన్లేదు వెధవకి తన్ని పంపలేకపోయావ్' లోపలికి వెళ్ళిపోతున్న చిన్నక్కవైపు చూసి వెక్కిరింపుగా పళ్ళికిలించాడు

బుజ్జికి ఎందుకో చెప్పలేనంత విసుగ్గా వుంది. కోపంగానూ, వుక్రోషంగానూ వుంది

తొమ్మిదవగానే లేచి పుస్తకాలు సర్దుకుని సంచీని భుజానికి తగుల్చుకున్నాడు గుమ్మందాటుతూంటే అమ్మ కేకేసింది "బడికేనట్రా చెప్పకుండా వెళ్ళిపోతావేం? కేరేజీ తీస్కెళ్ళవ్?"

నిజానికి తీసుకెళ్ళాలని లేదు కానీ నాన్న వింటే రాద్ధాంతం చేస్తాడు అయిష్టంగానే కేరేజీ తీసుకుని బయల్దేరేడు కాస్త దూరం వెళ్ళేడో లేదో వేపీ కాన్వెంట్ పిల్లలందరూ ఎంచక్కా ముచ్చట గొలిపే స్కూల్ డ్రస్‌లో కన్పించారు నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ ఏవేవో మాట్లాడుకుంటూ – రోజూ వాళ్ళ స్కూలు ముందు నించే వెళతాడు తను బడికి అందమైన స్కూలు భవనం, పెద్ద ఆటస్థలం పూలతోట – ఎందుకో ఆ పిల్లల్ని చూస్తే ఈర్ష్య కలిగింది బుజ్జికి, తనకు అటువంటి యింగ్లీషు మీడియం స్కూళ్ళలో చదువు చెప్పించనందుకు నాన్నమీద కోపమొచ్చింది ఎప్పుడూ ఏమడిగినా 'డబ్బులుండొద్దూ?' అంటుంది అమ్మ. అందరికీ వున్న డబ్బు తమ కెందుకుండదో అర్ధంకాదు

తను సైన్సు హోంవర్కు కూడా చేయలేదన్న సంగతి చటుక్కున్న గుర్తొచ్చింది బుజ్జికి దానికి శిక్షేమిటో తనకు బాగా తెల్సు – ఆ ఆలోచన రాగానే బడికి వెళ్ళాలనిపించలేదు బుజ్జికి బళ్ళో పాఠాలు చెప్పే సమయంకంటే చెప్పని సమయమే ఎక్కువ నడుస్తున్న బుజ్జి కాళ్ళు మరోమార్గం పట్టాయి

ఎక్కడెక్కడ తిరిగాడో! పన్నెండయ్యేసరికి బాగా అలసిపోయాడు – తీక్షణమైన ఎండలో తిరిగేడేమో ఒళ్ళంతా వేడెక్కింది. కొద్దిగా తలనొప్పి మొదలయ్యింది ఏమైతే అయిందని యింటిదారి పట్టాడు బుజ్జి –

గుమ్మంలోనే అమ్మ ఎదురైంది బుజ్జిని చూడగానే ఆశ్చర్యమూ, ఆనందమూ కలిగాయామెకు. 'వచ్చావా రా రా ఎవరొచ్చారో చూడు' అంది ఇంకెవరూ? పెద్దక్క పిల్లలు యింట్లో బిల బిల్లాడుతూ తిరుగుతున్నారు – గుండెల్లో రాయి పడింది బుజ్జికి యీమారు పండక్కయినా పట్టుబట్టి మంచి బట్టలూ; బూటూ కొనిపించుకోవాలనుకున్నాడు – ఇక అయినట్టే తనడిగితే డబ్బులేదని కొనని నాన్న అక్కయ్యా, పిల్లలూ వస్తే వాళ్ళు వెళ్ళేటప్పుడు అందరికీ బట్టలిస్తాడు – పాపం అక్కయ్య వచ్చనే అంటుంది

అక్కయ్య పెద్ద కొడుకు అప్పుడే తన పుస్తకాల గూడు సర్దేసి, స్టాంపులూ, స్టిక్కర్లూ తీసేసుకున్నాడు అక్కయ్య మాత్రం తనను చూడగానే 'అదేంరా అలా వున్నావ్' అంటూ తల నిమిరింది. తలనెప్పని తెల్సుకున్నాక ,అమృతాంజనం రాసి కాస్సేపు పడుకోమంది గొడవ చెయ్యకండని పిల్లల్ని మరో గదిలోకి పంపేసింది

అలసట మీదున్నాడేమో వెంటనే నిద్రపట్టేసింది బుజ్జికి

మెలకువ వచ్చేసరికి– మూడు దాటింది కడుపులో ఆకలి కరకరలాడ్డం మొదలెట్టింది లేచి, పెరట్లో కెళ్ళి ముఖం కడుక్కొని వచ్చేడు తలనొప్పి కాస్త తగ్గింది వంటింట్లో అమ్మేదో టిఫిన్ చేస్తోంది

'లేచావా ఎలా వుంది తలనొప్పి?' అంటూ, వచ్చింది అక్కయ్య

'పోయిందిలే' నిర్లక్ష్యంగా అన్నాడు

'టిఫిన్ తిందూగాని రా' లోపలికి తీసుకు వెళ్ళింది.

అక్కయ్యను తనెప్పుడూ ద్వేషిస్తూనే ఉంటాడు. కానీ తనంటే అక్కయ్యకు అభిమానమే.

'మీ బావగారు నీ కోసం ఏదో పంపించారు చూడూ' టిఫిన్ చేశాక అందించిం దక్కయ్య–

పొట్లం విప్పి చూశాడు తనెన్నాళ్ళ నుండో కావాలని కోరుకుంటున్న కాలర్ బనీను– మంచి రంగులో ఎంత బాగుందో! గుండీలుండాల్సిన చోట జిప్ కూడా వుంది.

బుజ్జి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి

'బావుంది మరి'

తలూపేడు సంతోషంగానే–

దాన్ని అప్పుడే వేసుకోవాలనిపించింది బుజ్జికి నాన్న వస్తే ఒప్పుకోడు. 'ఇప్పుడెందుకురా ఏ పండక్కో వేసుకుందూలే ' అంటాడు. కానీ అంత వరకూ ఆగాలనిలేదు. 'వేసుకోనా మరి' అడిగాడు అక్కయ్యని బతిమాలే ధోరణిలో.

వేసేసుకోమన్నట్లు తలూపింది అక్కయ్య

ఉదయంనించీ ఉన్న అశాంతంతా పోయి కొత్త వుత్సాహ మొచ్చింది బుజ్జికి. ఉన్న వాటిల్లో మంచి నిక్కరు వేసుకొని దానిమీద కొత్త బనీనూ వేసుకున్నాడు నాన్న ఇంటి కొచ్చేలోగా రాజేష్ గాడికి

అంతే–అనుకున్నదే తడవుగా అమ్మతో చెప్పి బయల్దేరాడు

ఎంత త్వరగా ఆశగా వెళ్ళాడో అంత నిరాశ ఎదురైంది రాజేష్‌గాడింటికి తాళం వేసి వుంది బుజ్జికి చాలా నిరాశ కలిగింది. ఇంకెవరికి చూపడం? ఆ చుట్టు పక్కల తన స్కూలు పిల్లలే లేరు–అంతా కాన్వెంటు పిల్లలే–ఎలాగో ఒక్క రాజేష్ గాడిని మాత్రం స్నేహం చేసుకున్నాడు–

ఇంటికి పోబుద్ధి కాలేదు బుజ్జికి–నెమ్మదిగా అడుగు లేసుకుంటూ కాన్వెంటు గ్రౌండ్ వైపు నడిచాడు–అక్కడ కొందరు పిల్లలు క్రికెట్ మరి కొందరు హాకీ ఆడుకుంటున్నారు–బుజ్జికి వాళ్ళని చూస్తే ముచ్చటేసింది. ఇంచుమించు తన యీడు వాళ్ళే వాళ్ళూను

తనకీ వుంది స్కూలు–ఎందుకూ ఓ ఆట స్థలమూ వుండదు–ఆటలూ నేర్పరు తను చదివే స్కూలుమీద విపరీతమైన ఏహ్యాభావం కలిగింది బుజ్జికి

సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే కన్పించాడు రాజేష్ వీపుమీద పుస్తకాల్మూట–చేతిలో కేరేజీ వాటర్ బాటిలూ

వాటిని చూడ్డంతోనే వాడి దృష్టిలో తన కొత్త బనీను పడాలని కాలరు సర్దుకొని బనీను కిందకి లాక్కున్నాడు అయినా రాజేష్ అదేం గమనించలేదు.

'ఏరా రాజేష్–ఇంకా యింటికి వెళ్ళలేదూ మీ యింటి కెళ్ళొస్తున్నా' అన్నాడు

'అప్పుడే వెళ్ళనుగా–ఎవరన్నా వచ్చారా ఇంటికి' అడిగేడు వాడు ఆత్రంగా

'లేదు–తాళం వుంది' అని, అప్పటికే వాడు తనలోని 'కొత్త'ను గుర్తించకపోడంతో

'కొత్త బనీనురా చూశావా మా అక్కయ్య తెచ్చింది బావగారు కలకత్తా నుంచి పంపేరు' అన్నాడు గొప్పగా

అప్పుడు చూశాడు రాజేష్ దానివంక పరీక్షగా

'బావుంది' అని కూడా అన్నాడు

బుజ్జి కెంతో సంతోషం కలిగింది వాడన్న ఆ ముక్కకే

'నీకూ వుంది కదూ యిలాంటిదీ'

'ఉందిలే'

'మీ అక్కయ్యే తెచ్చిందా'

'నాకు అక్కయ్యలూ లేరు ఎవరూ లేరు నేనే పెద్ద కదా– మా యింటికి చుట్టాలు కూడా ఎవరూ రారు' అన్నాడు రాజేష్ నిరాశగా

'ఎవరూ లేకుండా ఎలా'

'అలాగే–'

బుజ్జికి యింకేం అడగాలో బోధపడలేదు–- బట్టలూ, బూట్లూ, బెల్టూ... అన్నీ మంచివే ఖరీదైనవే వున్నా రాజేష్ అంత నిరాశగా ఎందుకన్నాడో అర్ధం కాలేదు.

'మరి. సాయంకాలం స్కూలు అవంగానే యింటి కెళ్ళవా'

ఎలా వెళ్తాను–ఎవరూ వుండరుగా

'అదేం?'

"మా మమ్మీ ఆఫీసు నుండి ఆరు గంటలకు గాని రాదు–డాడీ ఎనిమిదింటికి వస్తారు. అంతవరకూ గ్రౌండ్‌లోనే వుండాలి"

రాజేష్‌లోని నిరాశకు కారణం వూహించగలిగేడు బుజ్జీ–

'మరి సాయంకాలం ఏం తినవా'

తిననట్లు తలూపి; డబ్బు లిస్తారు డాడీ–కానీ ఏ ముంటాయిక్కడ 'బుజ్జికి నిజంగా జాలి కలిగింది రాజేష్‌గాడి మీద ఒక్క రోజు ఎప్పుడైనా తను

స్కూలు నుండి యింటి కొచ్చే వేళకి అమ్మ టిఫిన్ చెయ్యక పోయినా, 'పక్కింటి పిన్నిగారితో ఏ పేరంటానికో వెళ్ళినా, చికాకు కలుగుతుంది దుఃఖ మొస్తుంది-అటువంటిది రాజేష్‌గాడు రోజూ ఎలా వుంటున్నాడో.

'ఒరే రాజేష్-నీకు చక్కిలాలంటే యిష్టమేనా'

'ఓ-నీకెలా తెల్సు'

రాజేష్ ముఖం పౌర్ణమినాటి చందమామంత అవడం బుజ్జి చూశాడు

'అయితే నువ్వు మీ ఇంటికి నడస్తూ వుండు నేనిప్పుడే వస్తా' అంటూ ఒక్క పరుగు తీశాడు బుజ్జి-

ఏం చేశాడో.. ఎవరికి ఏం చెప్పాడో పది నిముషాల్లో ఓ పొట్లంతో రాజేష్ ఇంటి ముందు వాలేడు. "ఇదిగో తిను-నీ కోసం తెచ్చాను-మా అమ్మ చేసిందివాళే' అన్నాడు అలుపు తీర్చుకుంటూ-

రాజేష్ కాస్త సందేహించాడు త్వరగా తీసుకున్నాడు రాజేష్ తింటున్నంతసేపూ ఆత్రంగానూ ఆనందంగాను చూస్తూనే వున్నాడు బుజ్జి-అప్పుడు బుజ్జిలో ఎన్నో ఆలోచనలు! పొద్దున్నుంచీ ఉన్న నిరాశ, అసంతృప్తి లేవు-

'మరి చీకటి పడుతోందిగా నువ్వెళ్ళరా. నేను పక్క వాళ్ళింట్లో హోం వర్కు చేసుకుంటాను మా అమ్మ ఒచ్చేవరకూ' అన్నాడు రాజేష్

బొమ్మల్నే లేచి వచ్చేశాడు బుజ్జి

వచ్చేసరికి నాన్న ఆరుబయట వాలు కుర్చీలో కూర్చొని న్నాడు.

మా బుజ్జిలేడబ్బాయ్ ఎటో వెళ్ళాడు' ఏన్నాడు బుజ్జీని చూసి. బుజ్జి నవ్వేడు నాన్న ఎప్పుడేనా అలా అంటూండడం బుజ్జికి అలవాటే.. నవ్వుతూ దగ్గర కొచ్చి బుజ్జిని చూసి

'ఒర్నువ్వట్రా' ఎవరో దొరల కుర్రాడనుకొన్నాను' అన్నాడు నవ్వుతూ-

'బావుందా మరి. అక్కయ్య తెచ్చింది. బావగారు కొన్నారుట!'

'బావుంది బావుంది'

బుజ్జికి చాలా సంతోషమేసింది. ఆక్షణమే బుజ్జి కళ్ళు చెరిగి పాతబడిపోయిన నాన్న పంచె మీద పడ్డాయి-నాన్న మీ దెప్పుడూ కోపం కలుగలేదు బుజ్జికి. జాలేసింది- అంతకంటె ఎక్కువ గౌరవం కలిగింది

'కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కుని చదువుకోవట్రా!' వంటిట్లోంచి అమ్మ కేకేసింది

'పోనీలేవే .. ఈ ఒక్క రోజుకీ చదువుకోపోతే యేం' అంటోంది అక్క.

బనీను విప్పి వంకెనకు తగిలించి బాత్రూంలోకి దూరేడు బుజ్జి. ముఖాన్ని చల్లని నీళ్ళతో కడుక్కొంటూ గూట్లోని సబ్బు వంక చూశాడు. ఉదయం తీసిన సబ్బు-అప్పుడే కొంత అరిగి పాత బడి పోయింది. తను అరిగిపోతూ యితరులలోని కళ్ళను కలిగేయగల దాన్ని చూస్తే బుజ్జి కెందుకో నాన్న గుర్తొచ్చేడు.

ప్రేమగా దాన్ని చేతులోకి తీసుకొన్నాడు బుజ్జి. □

ప్రత్యేక వ్యక్తి చేయలేని పనిని, పదిమందీ చేరితే సులభంగా చెయ్యగలుగు తారు. కాని, అది సక్రమంగా జరగ డానికి తగిన మార్గదర్శి ఒకడు ఉండాలి. అతడే ఆ గుంపునకు నాయకుడని పేరు తెచ్చుకుంటాడు. తాము తలపెట్టిన పని యొక్క మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించవలసిన బాధ్యత ఆ నాయకునిదే ! అతడు తెలివి తేటలు కలవాడైన యెడల, సంఘంలోని వారు అంత తెలివిగలవారు కాకపోయినా ప్రయోజనం ఉంటుంది. వాళ్ళు తెలివయిన వారయినా, నాయకుడు సక్రమంగా ప్రవర్తించకపోతే ప్రయోజనం ఉండదు సరిగదా, తమ కోరికకు విరుద్ధంగా కూడా జరుగవచ్చు.

నాయికుడు అనాలోచితంగా తమ నిర్ణయాన్ని తీసుకుంటే – ఆ సంఘంలోని సభ్యులందరూ గొర్రెదాటువలె ఆ నిర్ణయాన్ని అనుసరించి ప్రవర్తిస్తే కష్టాలకు గురికాక తప్పదు. ఇలాటి సందర్భంలో యజమానుడు అనుచరులను వారి అదృష్టానికి విడిచిపెట్టి తప్పుకోవడం కూడా కొన్ని సంఘటనలలో కానవస్తుంది. స్వార్థపరులైన నాయకులు సంఘం మంచి-చెడ్డలను లెక్కచెయ్యకుండా తనకు లాభించే పద్ధతిని చూచుకొవడం కూడా కానవస్తుంది.

సత్యసంధుడూ, స్వార్థరహితుడూ, సంఘంకోసం నిరంతర కృషిచేసే వాడూ, పలుకుబడి ఉన్నవాడూ అయిన నాయికుణ్ణే సమాజ సభ్యులు ఎన్నుకోవాలి. అతని పట్ల వారికి గట్టి నమ్మకం ఉండాలి. అలాగే బాధ్యతలను నిర్వహించగల శక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్నవాడే నాయకత్వం వహించవలసి ఉంటుంది. కొన్ని కార్మిక సంస్థలు మూతపడుటకూ, కార్మికులు మిక్కిలి కష్టపడుతూ ఉండడానికీ సంఘ నాయికుల బాధ్యత లేకపోలేదు.

ఒక్క కార్మిక సంఘాలేకాదు. ఏ సాంస్కృతిక సంస్థ అయినా, సారస్వత సంస్థ అయినా సరే, బాగుగా పని చెయ్యాలంటే వాటిని నడిపే కార్యవర్గం ఉత్సాహంతో పనిచేసి, సభ్యులకు మార్గదర్శకంగా ఉండాలి. కార్యవర్గం ఉత్సాహంతో పని చేస్తే సంఘ సభ్యులకున్నూ ఉత్సాహం కలుగు తుంది. వారి సహకారం ఎంతగానో లభిస్తుంది. సంఘం తలపెట్టిన కార్యాలు సక్రమంగా జరుగుతాయి. ఆ సంఘం అందరి ప్రశంసలనూ అందుకోగలుగుతుంది.

అందువల్ల సంఘాభివృద్ధి సంఘ నాయకుల పైనే ఆధారపడి ఉంటుందనీ, వారెతగిన మార్గం చూసి; సంఘాన్ని నడిపించాలనీ తెలుసుకోవలసి ఉన్నది. వారికి సంఘంలోని వారి తోడ్పాటు కూడా ఎంతో అవసరం.

–బులుసు వేంకటరమణయ్య. □